

Prace badawcze pracowników RDOŚ w Gdańsku

2016-02-23

Publikacje podsumowujące badania zespołowe nad populacją gawrona na Pomorzu, walorami ornitologicznymi doliny dolnej Łeby oraz sowami w Parku Krajobrazowym i obszarze Natura 2000 Dolina Słupi

W ostatnim numerze czasopisma ornitologicznego „Ptaki Pomorza” ukazały się 3 artykuły, których współautorem jest Marek Ziółkowski, pracownik RDOŚ w Gdańsku. Publikacje podsumowują badania zespołowe nad populacją gawrona na Pomorzu, nad walorami ornitologicznymi doliny dolnej Łeby oraz nad sowami w Parku Krajobrazowym i obszarze Natura 2000 Dolina Słupi. Badania terenowe oraz opracowanie wyników odbywały się poza pracą zawodową, a wynikały z zainteresowań oraz zaangażowania w poznawanie awifauny naszego regionu. Publikacje stanowią źródło informacji do wykorzystania w bieżącej pracy RDOŚ w Gdańsku, zarówno w zakresie ochrony gatunkowej, jak i ochrony ptaków w obszarach Natura 2000.

Populacja łęgowa gawrona *Corvus frugilegus* na Pomorzu w latach 2011-2012

Rozpoznanie stanu populacji łęgowej gawrona na Pomorzu prowadzono w latach 2011 i 2012. Kontrolami objęto wszystkie miejscowości, w których gatunek ten gniazduje. W latach 2011 i 2012 stwierdzono łącznie, odpowiednio 5606 i 6112 gniazd, w 118 koloniach, zlokalizowanych w 51 miejscowościach. Najwięcej zajętych gniazd odnotowano w Debrznie (793 gniazda), Tucholi (313 gniazd) i Chojnicach (295 gniazd). Populacja łęgowa gawrona na Pomorzu, zajmującego 15% powierzchni kraju, stanowi zaledwie 2,2% populacji krajowej. Gatunek ten unika obszarów o dużej lesistości i przewadze ubogich gleb, co prawdopodobnie jest jedną z przyczyn niskiego zagęszczenia na Pomorzu. W porównaniu do danych literaturowych z lat wcześniejszych w środkowej części Pomorza odnotowano silny spadek liczebności gawrona. Na pozostałym obszarze Pomorza obserwowana jest raczej stabilna sytuacja, a np. w Gdańsku następuje silny wzrost liczby gniazdujących gawronów. W skali całego kraju wykazywany jest wyraźny spadek liczebności populacji łęgowej tego gatunku.

Walory ornitologiczne doliny dolnej Łeby

Badania nad awifauną doliny dolnej Łeby przeprowadzono w 2013 roku. Celem prac było w pierwszym rzędzie oszacowanie liczebności ptaków o nocnej aktywności. W związku z powyższym dwukrotnie, na przełomie maja i czerwca oraz czerwca i lipca, skontrolowano nocą wybrane losowo kwadraty o boku 1km na 1km. Uzyskane dane przeliczono na całą dolinę rzeki. W wyniku inwentaryzacji stwierdzono, że dolina dolnej Łeby jest ważnym krajowym łęgowskim derkacza, którego liczebność oceniono na 365 samców. Razem z sąsiednim obszarem Natura 2000 Ostoja Słowińska, gniazduje tu 1,5% krajowej populacji derkacza. Derkacz należy do gatunków wymienionych w załączniku I do Dyrektywy Ptasiej, co podnosi rangę przeprowadzonej inwentaryzacji i uzyskanych wyników. Równie wysokie zagęszczenia odnotowano dla strumieniówki, świerszczaka, łożówki i słowika szarego.

Występowanie sów na terenie Parku Krajobrazowego i Obszaru Specjalnej Ochrony Dolina Słupi

Badania nad rozmieszczeniem sów na terenie całego Parku Krajobrazowego i obszarze Natura 2000 Dolina Słupi zrealizowano w latach 2004 – 2007. Dodatkowo w latach 2012 – 2014 przeprowadzono monitoring na wybranych powierzchniach próbnych. Badania polegały na nocnych nasłuchach odbywających się samców oraz stymulacji głosowej. Na badanym obszarze odnotowano występowanie 5 gatunków sów: sóweczki, włośchatki, uszatki, puszczyka i puchacza. Na szczególną uwagę zasługują stwierdzenia sów z załącznika I do Dyrektywy Ptasiej: sóweczka (5 – 8 stanowisk), włośchatka (29 stanowisk) i puchacz (6 stanowisk). Biorąc pod uwagę liczbę stanowisk, gatunki te uznane zostały za przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Słupi. Stwierdzono, że występowanie puchacza związane było głównie z samą doliną rzeki. W trakcie badań monitoringowych wykazano, że liczebność sóweczki i puchacza była w miarę stabilna, natomiast włośchatka wykazywała duże fluktuacje liczebności.

W załączeniu przedstawiamy abstrakty powyższych artykułów z 5 zeszytu pisma „Ptaki Pomorza” wydawanego przez Zachodniopomorskie Towarzystwo Przyrodnicze. Pełna treść artykułów w formie pdf będzie możliwa do pobrania po 1 kwietnia 2015 na [stronie pisma](#). Informację o dystrybucji wersji papierowej zeszytu można znaleźć na [stronie](#).

Abstrakty:

1. [Populacja łęgowa gawrona *Corvus frugilegus* na Pomorzu w latach 2011-2012](#)
2. [Walory ornitologiczne doliny dolnej Łeby](#)
3. [Występowanie sów na terenie Parku Krajobrazowego i Obszaru Specjalnej Ochrony Dolina Słupi](#)

Prace badawcze pracowników RDOŚ w Gdańsku - 25 lutego 2016

